

การใช้ไมยราพยักษ์เป็นอาหารสัตว์

UTILIZATION OF *MIMOSA PIGRA* LEAVES AS ANIMAL FEED

จินดา สนิทวงศ์

Chinda Snitwong

กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ 10400.

Division of Animal Nutrition, Department of Livestock Development, Ministry of Agriculture and Co-operative, Bangkok 10400.

Abstract

Mimosa pigra (L) is a fast growing shrub legume, having nutritive value as high as that of leucaena and voided of mimosine. The leaves from this plant can be used for different kind of stocks. It can be fed to cattle or buffalo as a main ingredient, or as a supplement feed, or in the case of rabbit it can replace para grass. Four to ten percent of leafmeal can be used as a protein source in swine, poultry and quail rations. Utilization of *Mimosa pigra* leaves as animal feed is one way to control and prevent this plant being the serious weed, host of insects and pests, obstruction of water way and communication and impair the landscape.

คำนำ

ไมยราพยักษ์มีชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mimosa pigra* L. มีชื่อสามัญเรียกได้หลายชื่อเช่น Giant sensitive plant, Plain Mimosa และ Thorny sensitive plant ชื่อภาษาไทยจะเรียกแตกต่างกันไปเช่น ไมยราพหน้า ไมยราพหลวง หรือจ้อยมหหลวง เป็นพืชอยู่ใน Order Rosales, Family Leguminosae, Sub Family Mimosaceae

ถิ่นกำเนิดและการนำเข้า

ไมยราพยักษ์มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปอเมริกาใต้ แถบประเทศลาตินอเมริกาเขตร้อน และแพร่กระจายตั้งแต่ประเทศเม็กซิโกจนถึงอาเจนตินา สำหรับในประเทศไทยมีเกษตรกรชาวไร่ยาสูบ ได้นำเมล็ดไมยราพยักษ์จากประเทศอินโดนีเซียเข้ามาประมาณปี พ.ศ. 2490 โดยปลูกครั้งแรกที่อำเภอแม่แตง และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำเข้ามา 2 ชนิดคือ ไมยราพยักษ์ (*Mimosa pigra* Linn.) และไมยราพเครือ (*Mimosa invisa* Mart) เพื่อใช้เป็นพืชคลุมดินและบำรุงดินในแปลงเพาะกล้ายาสูบ และใช้เป็นที่อาศัยของครั้งแทนต้นก้ามปู (ไพฑูรย์, 2524)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไมยราพยักษ์เป็นไม้พุ่ม หรือยืนต้นหลายฤดูขนาดกลาง ลำต้นอ่อนจะมีสีเขียว และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเมื่ออายุมาก เนื้อไม้แข็งและเหนียว มีหนามแหลมตามลำต้น เมื่อโตเต็มที่จะสูง 3-5 เมตร หรืออาจพบต้นสูงถึง 7 เมตร (Robert, 1982) ลักษณะใบเป็นใบประกอบชนิด *bipinnate* มีหนามแหลมอยู่ระหว่างคู่ของใบ และก้านใบ ใบจะหุบเมื่อถูกสัมผัสและเวลากลางคืน ดอกไมยราพยักษ์จะมีอยู่ตลอดปี ลักษณะดอกเป็นพุ่มทรงกลมคล้ายดอกกระถิน แต่สีของดอกไมยราพยักษ์จะเป็นสีชมพู ดอกจะบานในตอนเช้า และผสมเกสรในวันที่ดอกบาน แล้วดอกจะเริ่มโรยและมีสีซีดลง ดอกมีรังไข่เป็นแบบ *Oblong hairy ovaries* ดอกจะออกตรงบริเวณโคนก้านใบ ๆ ละ 2 ช่อ การออกดอกจะทยอยออกติดต่อกันไปเรื่อย ๆ ตลอดปี โดยจะออกดอกอย่างหนาแน่นระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงตุลาคม และมีช่วงออกดอกน้อยที่สุดในเดือนมีนาคม ถึงเมษายน (ไพฑูรย์, 2524) ลักษณะฝักยาว 3-8 ซม. กว้าง 1 ซม. ดอกช่อหนึ่งจะติดฝักตั้งแต่ 1-16 ฝัก ในฝักอ่อนจะมีเมล็ดสีเขียวอยู่ภายใน สีของเมล็ดจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวปนน้ำตาลเมื่อแก่จัด เมล็ดมีน้ำหนักเบา ผิวเป็นมัน และในเมล็ดมีน้ำมันมาก ต้นไมยราพยักษ์ที่มีความสูง 2-3 เมตร จะนับเมล็ดได้ถึง 42,010 เมล็ด (ชาญณรงค์ และคณะ 2522)

การขยายพันธุ์

ไมยราพยักษ์ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดได้อย่างรวดเร็ว โดยจะพบเห็นได้ทั่วไป เช่น ข้างถนน บนภูเขา แม่น้ำลำคลอง ไร่นา และที่ว่างเปล่าทั่วไป ไมยราพยักษ์มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตที่มีลักษณะภูมิอากาศคล้ายคลึงกับประเทศไทย จึงทำให้เจริญงอกงามได้ดีในบ้านเรา และสามารถ

สร้างปมที่รบกวนได้ เช่นเดียวกับรากของต้นถั่วและรากของกระถิน ทั้งสามารถสร้างปมที่รบกวนได้เป็นจำนวนมากในดินทุกชนิด แม้แต่ในสภาพน้ำขัง (ไพฑูรย์, 2524) ด้วยจุดประสงค์การใช้เป็นพืชคลุมและบำรุงดินในระยะแรก ประกอบกับการขยายตัวได้อย่างรวดเร็วของไมยราพยักษ์ จึงทำให้แพร่กระจายไปทั่วทางภาคเหนือของประเทศไทย จนกลายเป็นวัชพืชที่สำคัญ และแพร่ระบาดมาถึงภาคกลาง เช่น บริเวณคลองรังสิต จะพบขึ้นตามที่รกร้างและที่ขาดการดูแลรักษา ทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากเช่น ทำให้กีดขวางการคมนาคม กีดขวางการไหลของกระแสน้ำ ทำให้แม่น้ำลำคลองตื้นเขิน เป็นอุปสรรคแก่ผู้ทำประมงน้ำจืด ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามและเป็นแหล่งอาศัยของแมลงศัตรูพืช ทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจมาก ยกเว้นบริเวณที่ป่าสงวน (Robert, 1982)

การแพร่กระจายโดยเมล็ดส่วนใหญ่จะเกิดขึ้น 2 ทาง คือทางน้ำ และทางบก ทางน้ำเกิดจากฝักหรือเมล็ดถูกกระแสน้ำพัดพาไป เนื่องจากฝักมีน้ำหนักเบาสามารถลอยไปได้ไกล ทางบกโดยเมล็ดในดินหรือทรายถูกขนย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หรือติดไปกับเครื่องมือและยานพาหนะต่าง ๆ (ไพฑูรย์, 2521) เนื่องจากไมยราพยักษ์ขยายพันธุ์โดยเมล็ดเป็นสำคัญ และในปีหนึ่ง ๆ จะสามารถผลิตเมล็ดได้จำนวนมาก เมล็ดสามารถงอกงามและเจริญได้ในดินแทบทุกชนิด (มนัสและอรรรณพ, 2525)

การเก็บเกี่ยว

วิธีการเก็บเกี่ยวไมยราพยักษ์เป็นอาหารสัตว์ อาจทำได้ดังนี้คือ

1. ตัดมาให้สัตว์กินในขณะที่ลำต้นยังอ่อน ใช้เป็นอาหารหยาบสดสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้องโดยตรง อาจจะหั่นหรือไม่ก็ได้ถ้ากิ่งไม่ใหญ่เกินไป
2. ไล่สัตว์ให้เข้าไปกินในบริเวณที่มีต้นไมยราพยักษ์ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น อาจทำเป็นทุ่งหญ้าและให้สัตว์เข้าไปแทะเล็มขณะที่ลำต้นยังอ่อนอยู่ จะสะดวกกว่าลำต้นโตและมีขนาดใหญ่ หนามตามลำต้นจะเป็นอุปสรรคในการกินของสัตว์
3. ตัดกิ่งไมยราพยักษ์มากองผึ่งแดดบนพื้นดินหรือลานซีเมนต์ ทิ้งไว้ 3-4 วันจนใบแห้ง นำมาเคาะใบของไมยราพยักษ์จะร่วงลงบนพื้น นำใบที่แห้งไปบดละเอียดใช้ผสมเป็นอาหารสัตว์ต่อไป ส่วนกิ่งแห้งนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงได้

การใช้ไมยราพยักษ์เป็นอาหารสัตว์

ส่วนประกอบทางเคมีโดยวิธี proximate analysis ของใบไมยราพยักษ์ กับใบกระถินยักษ์แห้งได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ส่วนประกอบทางเคมีของใบไมยราพยักษ์และใบกระถินยักษ์แห้งคิดเป็นเปอร์เซ็นต์¹

	ใบไมยราพยักษ์แห้ง	ใบกระถินยักษ์แห้ง
ความชื้น	8.34	10.44
โปรตีน	22.62	23.44
ไขมัน	0.67	8.08
NFE	43.22	40.66
เยื่อใย	17.20	7.55
เถ้า	7.95	9.84
Ca	2.03	2.54
P	0.26	0.16

¹ ผลวิเคราะห์อาหารสัตว์ กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ (ธันวาคม 2527)

โปรตีน ไมยราพยักษ์มีโปรตีน 22.62% ซึ่งใกล้เคียงกับโปรตีนของใบกระถินยักษ์เท่ากับ 23.44 %

ไขมัน ไมยราพยักษ์ มีไขมัน 0.67 % ซึ่งน้อยกว่าไขมันของใบกระถินซึ่งมี 8.08 %

เยื่อใย ค่าเยื่อใยของไมยราพยักษ์และกระถินนั้น จะแตกต่างกันไปตามความแก่อ่อนของพืช

เถ้าและNFE จะไม่แตกต่างกันมากนัก

กรดอะมิโน ค่าของกรดอะมิโนต่าง ๆ ทั้งกรดอะมิโนที่จำเป็นและกรดอะมิโนที่ไม่จำเป็น (Essential Amino Acids and Non - Essential Amino Acids) ของไมยราพยักษ์ และกระถินที่ผลิตขายในท้องตลาด (กระถินยักษ์) แสดงไว้ในตารางที่ 2 พบว่ากรดอะมิโนในไมยราพยักษ์จะมีค่าสูงกว่ากรดอะมิโนในใบกระถินเล็กน้อย ปริมาณของกรดอะมิโนวัดเป็นกรัมต่อ 16 กรัม N

ตารางที่ 2 ปริมาณของ essential and non - essential amino acids ในใบไมยราพยักษ์ (*M. pigra*) และในใบกระถิน (*L. leucocephals*) ชนิดแห้ง (g/16 gm N)²

กรดอะมิโน	ใบไมยราพยักษ์	ใบกระถินผลิตขายในตลาด (กระถินยักษ์)
<i>Essential</i>		
Arginine	5.86	4.74
Histidine	2.80	1.89
Isoleucine	4.33	3.93
Leucine	7.98	6.67
Lysine	5.95	5.13
Methionine	1.79	1.23
Phenylalanine	5.73	4.32
Threonine	4.23	3.48
Valine	5.60	4.39
<i>Non-essential</i>		
Alanine	5.15	4.32
Asparagine	10.56	9.17
Cysteine	1.41	1.01
Glutamic acid	10.86	8.75
Glycine	4.76	3.88
Proline	4.89	4.87
Serine	4.51	3.74
Tyrosine	4.26	3.23

² เทอดชัย เวียรศิลป์ ว. วิทย. กษ. 15 (1) : 61-76 (2526)

สารมิโมซีน (Mimosine) เป็นสารพิษ มีเฉพาะในกระถินเท่านั้น ไม่พบสารนี้ในส่วนต่าง ๆ ของไมยราพยักษ์แต่อย่างไร ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าโปรตีน และมิโมซีนเฉลี่ยในส่วนต่างๆ ของไมยราพยักษ์ และกระถินยักษ์ชนิดแห้ง³

ส่วนของพืช	พืช	%โปรตีนเฉลี่ย	%มิโมซีนเฉลี่ย
ใบอ่อน	ไมยราพยักษ์	26.94	0
	กระถินยักษ์	25.63	5.70
ใบที่โตเต็มที่	ไมยราพยักษ์	24.08	0
	กระถินยักษ์	24.65	3.09
ก้านใบ	ไมยราพยักษ์	9.67	0
	กระถินยักษ์	9.51	1.82
ลำต้น	ไมยราพยักษ์	4.18	0
	กระถินยักษ์	4.28	0.42
ราก	ไมยราพยักษ์	4.97	0
	กระถินยักษ์	5.76	1.33
ดอก	ไมยราพยักษ์	19.52	0
	กระถินยักษ์	21.26	5.66
ฝัก	ไมยราพยักษ์	18.72	0
	กระถินยักษ์	21.58	5.25
เมล็ด	ไมยราพยักษ์	27.99	0
	กระถินยักษ์	25.57	6.91

³ สมนทิพย์ บุนนาค วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพฤกษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2526

จากส่วนประกอบทางเคมีเหล่านี้จะเห็นว่าไมยราพยักษ์ สามารถนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ โดยใช้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนจากพืชได้เช่นเดียวกับกระถิน โดยใช้ผสมอาหารข้น (Concentrate)

สำหรับสัตว์กระเพาะเดียว และเป็นอาหารหยาบสดสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง (Ruminant) ได้มีผู้ค้นคว้าวิจัยการใช้ไมยราพยักษ์เป็นอาหารสัตว์ไว้หลายท่าน พอจะสรุปได้ดังนี้

สุกรและไก่ สามารถนำไมยราพยักษ์มาผสมในอาหารได้ในระดับเดียวกับกระถินหรืออาจจะสูงกว่าเล็กน้อย นอกจากในอาหารไก่กระตังที่ต้องการความเจริญเติบโตในระยะแรกสูงมาก จะใช้ไมยราพยักษ์ได้ไม่เกิน 4 % ในอาหาร (สมคิด และสุภาวีย์, 2517; Vearasilp *et al.*, 1981)

นกกะทายเป็นและนกกะทา อายุ 0-6 สัปดาห์ ใช้ไมยราพยักษ์ได้สูงถึง 10 % ในอาหาร (เพิ่มศักดิ์, 2527; นรินทร์และคณะ, 2522)

กระต่าย สามารถใช้เป็นอาหารหยาบสดแทนหญ้าขนได้ดี และจะทำให้กระต่ายกินอาหารขึ้นได้น้อยลงด้วย เนื่องจากคุณค่าทางอาหารในไมยราพยักษ์สูงกว่าหญ้าขน (มณีรัตน์และเทอดชัย, 2524)

สัตว์เคี้ยวเอื้อง เทอดชัย (2523); พิสิทธิ์และอนุชา (2527) และ Vearasilp *et al.* (1981) รายงานว่า สามารถนำไมยราพยักษ์มาใช้ร่วมกับอาหารหยาบที่มีคุณภาพดีหรือเลวได้ทุกระดับ หรือจะใช้ไมยราพยักษ์อย่างเดียวก็ได้ โดยเฉพาะในแพะ-แกะการใช้ไมยราพยักษ์ระดับอย่างน้อย 400 กรัม/วัน ร่วมกับอาหารหยาบคุณภาพเลวเช่น ฟางข้าวในฤดูแล้ง จะสามารถแทนอาหารหยาบสดบางส่วนหรือทั้งหมดได้ ในโค-กระบือ การทะเล็มไมยราพยักษ์จะทำให้ปากและลิ้นสัตว์ถูกหนามได้ง่ายกว่าการทะเล็มของแพะ-แกะ การนำมาหั่นให้มีขนาดเล็กจะช่วยลดปัญหาหนาลงได้ โดยเฉพาะทางภาคเหนือซึ่งมีการแพร่ระบาดของไมยราพยักษ์อยู่อย่างกว้างขวาง การนำไมยราพยักษ์มาใช้เป็นอาหารสัตว์โดยใช้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนจากพืชเช่นเดียวกับกระถิน จะช่วยลดปัญหาการระบาดของได้ เป็นการกำจัดไมยราพยักษ์ได้ทางอ้อมอีกวิธีหนึ่ง จะทำให้มีอาชีพใหม่เกิดขึ้นคือ การทำไมยราพยักษ์ตากแห้งไปขายเป็นอาหารสัตว์ โดยใช้แรงงานที่เหลือภายในครอบครัว ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นทางหนึ่ง และที่สำคัญเป็นการลดต้นทุนการผลิตสัตว์ค่านอาหารสัตว์

ขอแนะนำสูตรอาหาร ใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่ายและราคาถูกสำหรับโค-กระบือ ที่กินฟางข้าวหรือหญ้าคุณภาพต่ำ ใช้อาหารผสมนี้ช่วยเสริมโปรตีนได้

วัตถุดิบ, กก.	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3	สูตร 4
มันเส้น	60	75	60	50
ไบไมยราพยักษ์แห้ง	20	25	40	50
มูลไก่	20	—	—	—
รวม, กก.	100	100	100	100
โปรตีน, %	9.6	7.0	10.0	12.97

หมายเหตุ

1. ไมยราพยักษ์อย่างเดียว สามารถใช้ร่วมกับฟางข้าวหรือหญ้าที่มีคุณภาพดีและเลวได้ทุกระดับ
2. การจะเลือกใช้อาหารสูตรไหนช่วยเสริมโปรตีนในฟางข้าวหรือหญ้านั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพดีเลวของฟางข้าวและหญ้า
3. ควรจะมีอาหารแร่ธาตุสำหรับโค-กระบือ หรือเกลือแกงตั้งไว้ให้สัตว์กินโดยอิสระด้วย

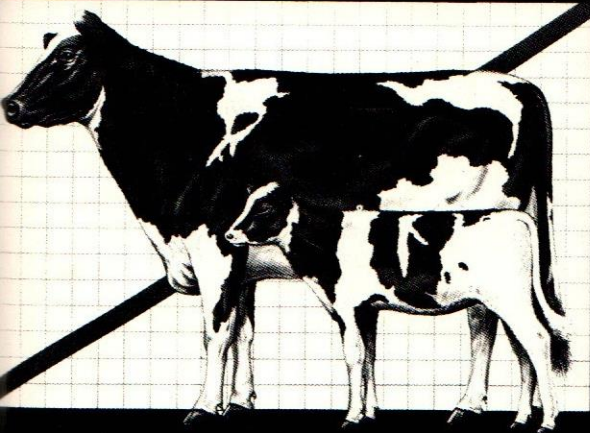
สูตรอาหารสำหรับสุกรขุน

วัตถุดิบ, กก.	สุกรเล็ก หย่านมถึง 25 กก.			สุกรรุ่น น.น. 25--60 กก.			สุกร น.น. 60 กก. ขึ้นไป		
	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3
	รำละเอียด	20	10	—	16	8	—	10	5
ข้าวโพดบด	47	50	50	58	59	61	70	72	74
ไบไมยราพยักษ์บ่น	10	20	30	8	16	24	5	10	15
ผสมกากมะพร้าว									
กากถั่วเหลือง	12	10	10	8	7	6	7	6	5
ปลาบ่นจืด	10	10	10	8	8	8	5	5	5
เปลือกหอยบ่น	1	—	—	0.5	1	0.5	0.5	—	—
กระดูกบ่น	—	1	1	0.5	1	0.5	0.5	1	1
เกลือบ่น	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
รวม, กก.	100.5	101.5	101.5	99.5	100.5	100.5	98.5	99.5	100.5

เพิ่มผลผลิตน้ำนมด้วย

“สารเพิ่มน้ำนม”

โทเบนโซล*

จากการทดลองตรวจสอบมานานกว่าสิบปีในหลายแห่งทั่วโลก พิสูจน์แล้วว่า เมื่อถ่ายพยาธิโคด้วย “โทเบนโซล” ในวันคลอดลูก จะได้น้ำนมเพิ่มมากขึ้นถึง 398 กิโลกรัมต่อตัว

เนเธอร์แลนด์

ทดลองในฟาร์ม 28 แห่ง มีจำนวนโค 542 ตัว โค 276 ตัว ได้รับยาถ่ายพยาธิ “โทเบนโซล” ให้น้ำนมมากกว่าโคที่ไม่ได้รับยาถ่ายพยาธิถึง 229 กิโลกรัม/ตัว/ระยะการให้นม

สหรัฐอเมริกา

ทดลองในฟาร์ม 12 แห่ง โคที่ถ่ายพยาธิด้วย “โทเบนโซล” ให้น้ำนมเพิ่มขึ้น 192 กิโลกรัม/ตัว/ระยะการให้นม

เบลเยียม

ทดลองในโค 190 ตัว (ฟาร์ม 12 แห่ง) โคที่ถ่ายพยาธิด้วย “โทเบนโซล” ผลิตน้ำนมได้มากกว่าโคที่ไม่ได้รับยาถ่ายพยาธิถึง 398 กิโลกรัม/ตัว/ระยะการให้นม

ท่านจะไม่ลองพิสูจน์ดูบ้างหรือ ?

สอบถามรายละเอียดได้ที่

MSD AGVET

บริษัท เมอร์ค ซาร์ฟ แอนด์ โคห์ม (ประเทศไทย) จำกัด

126 ถ. สุขุมวิท กม. 23 อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270

โทร. 3941421-2

ผู้แทนจำหน่าย

บริษัท บี. เอ็ล. เอ็ช. เทรดิง จำกัด

27/2 - 3 ถ. วิทย์ กรุงเทพฯ 10500

* เครื่องหมายการค้า

Penomycin*

(เพ็นโนมัยซิน*)

ยาปฏิชีวนะ

สำหรับสัตว์

ประกอบด้วยยา

PROCAINE PENICILLIN

และ **STREPTOMYCIN SULFATE**

ตามมาตรฐานของ

บริษัท เมอร์ด ชาร์พ แอนด์ โดห์ม

แห่งสหรัฐอเมริกา

MSD AGVET

บริษัท เมอร์ด ชาร์พ แอนด์ โดห์ม (ประเทศไทย) จำกัด

126 ถ. สุขุมวิท กม. 23 อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270

โทร. 3941421-2

ผู้แทนจำหน่าย

บริษัท บี. เอ็ล. เอ็ช. เทรดิง จำกัด

27/2 - 3 ถ. วิทย์ กรุงเทพฯ 10500

* เครื่องหมายการค้า

หมายเหตุ

1. อาหารทุกสูตรเสริมด้วยวิตามินและแร่ธาตุตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต
2. ไบโม่ราพักษ์ปั่นผสมกากมะพร้าว ใช้ไบโม่ราพักษ์ปั่น 2 ส่วน ผสมกับกากมะพร้าว (ที่สกัดน้ำมันออกแล้ว) 3 ส่วนโดยน้ำหนัก แล้วชั่งมาใช้เป็นส่วนผสมในสูตรอาหารตามจำนวนที่กำหนด
3. กากถั่วเหลืองอาจจะใช้กากถั่วลันเตาที่มีคุณภาพก็ ปราศจากเชื้อราแทนได้ในจำนวนเท่ากัน
4. ใช้ปลายข้าวหรือข้าวฟ่างแทนข้าวโพกก็ได้ โดยใช้จำนวนเท่ากัน

สูตรอาหารสำหรับไก่เนื้อ

วัตถุดิบที่ใช้, กก.	ไก่เนื้อ					
	อายุ 1-5 สัปดาห์			อายุ 5 สัปดาห์ ขึ้นไป		
	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3
รำละเอียด	25	-	25	20	-	10
ข้าวโพกบด	33	60	25	50	75	40
มันเส้น	-	-	10	-	-	-
ปลาบ่นจืด	15	15	18	15	15	16
กากถั่วเหลือง	25	30	25	20	20	22
ไบโม่ราพักษ์ปั่น	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
เปลือกหอยบ่น	1	-	0.5	1	-	-
กระดูกบ่น	-	1	-	-	1	0.5
เกลือ	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
รวม, กก.	100.75	107.75	105.25	107.75	112.75	110.25

หมายเหตุ

1. ผสมยากันบิคตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต
2. เลือกใช้สูตรที่มีหมายเลขเดียวกันกับสูตรอาหารสำหรับไก่กระทรงระยะแรก

สรุป

ไมยราพยักษ์เป็นพืชตระกูลถั่ว โตเร็ว แพร่กระจายเร็วจนกลายเป็นวัชพืชที่สำคัญ มีคุณค่าทางอาหารใกล้เคียงกับกระถิน และไม่มีสารพิษมิโมซีน สามารถใช้เป็นส่วนผสมของอาหารใช้เลี้ยงสัตว์ได้หลายชนิดเช่น เป็นอาหารหยาบหลักหรือเสริมสำหรับโค-กระบือ ใช้แทนหญ้าขนเลี้ยงกระต่าย ไมยราพยักษ์ปั่นผสมเป็นอาหารเลี้ยงสุกร ไก่ และนกกกระทา ได้ถึง 4-10 % ในอาหาร โดยใช้เป็นแหล่งโปรตีนจากพืชที่ไม่ต้องจัดซื้อให้สิ้นเปลืองเงินทอง จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการกำจัดเรื่องการเป็นวัชพืช ลดการเป็นแหล่งอาศัยของแมลงศัตรูพืช การกีดขวางการคมนาคมและการไหลของกระแสน้ำ หรือทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม เพราะการระบาดของไมยราพยักษ์ลงได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ ดวงสะอาด, ประพันธ์ โอสกาพันธ์ และวรวิชัย วณิชานิชิต 2522 การศึกษาปัจจัยบางอย่างที่ช่วยทำลายการพักตัวของเมล็ดไมยราพยักษ์ เรื่องเสนอต่อที่ประชุมวิชาการเรื่องไมยราพยักษ์เมื่อ 27-29 ตุลาคม 2523 ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ เชียงใหม่ (เอกสารอัดสำเนา 2 หน้า)
- เทอดชัย เวียร์ศิลป์ 2523 การศึกษาคุณค่าทางอาหารและปริมาณอาหารที่กินของไมยราพยักษ์และใบกระถินในแกะ รายงานผลการวิจัยภาควิชาสัตวบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เอกสารโรเนียว)
- นรินทร์ ทองวิทยา; สุภาพร อิศรโยคม, จิระพันธ์ เมนะคงคา และ วาด วานิช 2522 ผลการใช้ไมยราพยักษ์ในอาหารนกกกระทาไข่ การประชุมวิชาการเกษตรศาสตร์ และชีววิทยา ครั้งที่ 17 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ฝ่ายวิเคราะห์อาหารสัตว์ 2527 ผลการวิเคราะห์อาหารสัตว์ เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการที่ 1/2527 กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์
- พิสุทธ์ เนียมทรัพย์และ อนุชา ศิริ 2527 การศึกษาระดับของไมยราพยักษ์กับฟางข้าวในการใช้เป็นอาหารเลี้ยงกระบือในฤดูแล้ง เรื่องย่อการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 22 สาขาสัตว์ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 30 มกราคม- 3 กุมภาพันธ์ 2527

เพิ่มศักดิ์ ศิริวรรณ 2527 ผลของการใช้ใบไมยราพยักษ์ระดับสูงในอาหารนกกกระทาญี่ปุ่น ภาค
วิชาเทคโนโลยีทางสัตว์ คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการศึกษการ
เกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ (เอกสารโรเนียว)

ไพฑูรย์ กิตติพงษ์ 2521 ไมยราพยักษ์ และการแพร่กระจาย ว. วิทย. กษ. 11 : 173-176

ไพฑูรย์ กิตติพงษ์ 2524 "ไมยราพยักษ์" วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 14 (1) : 33-48

มนัส นิโครธ และอรอนพ วราอศัวปติ 2525 การเจริญเติบโตของต้นกล้าไมยราพยักษ์ในดินบาง
ชนิด ว. วิทย. กษ. 15 : 51-60

มณีรัตน์ ศรีวิไลสกุลวงศ์ และเทอดชัย เวียร์ศิลป์ 2524 การทดลองใช้ไมยราพยักษ์เป็นอาหาร
กระต่าย วารสารแม่โจ้ 5(3) : 43-45

สมคิด พรหมมา และสุภาวดีย์ บรรณเลขทอง 2517 การทดลองหาพืชชนิดใหม่ในการผสมอาหาร
ไก่แทนใบกระถิน สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ (เอกสารโรเนียว)

Robert, G. L., 1982 "Economic Returns to Investment in Control of *Mimosa pigra* L. in
Thailand" MCP Agricultural Economics Report No. 15, Oregon State University
Corvallis, Oregon 97331.

Vearasilp, T., N. Potikanond and P. Rajja-apai, 1981. *Mimosa pigra* (L) in Sheep
Rations. Thai J. Agric. Sci. 14 : 59-64

Vearasilp, T., B. Phuagphong and S. Rounpaibul, 1981. A Comparision of *Leuceana
leucocephala* and *Mimosa pigra* (L) in Pig Diet. Thai J. Agric. Sci. (Inpress).

Becham Animal Health
Gentofte, Denmark
บริษัท บีเคเอ็ม จำกัด

(บริษัท) บีเคเอ็ม จำกัด
111-112 ถนนวิภาวดีรังสิต
จตุจักร กรุงเทพฯ 10710

โรคคุดคู้
โรคไข้ฉี่ดำ
(โรคคุดคู้) ไก่เลี้ยง

